

ሕወሓት

- የግሌ ፓርቲ ንድፈሐሳባዊ መሠረት-ፖለቲካዊና ድርጅታዊ አሠራር
- የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ተግባርና በኢትዮጵያ አብዮት ሂደት ውስጥ የተጫወቱት ግና
- ኪነጥበብና ርዕዮተዓለም በኢትዮጵያ አብዮት ሂደት
- የሶሻሊስት ትምህርት ሥርዓት ግንባታ ሂደት በኢትዮጵያ
- ዲሞክራሲና የብሔረሰብ ጥያቄ በኢትዮጵያ አብዮት

ትሩ 3 ቁጥር 11
ታህሣሥ 1975

ማርክሲስት ለኒኒስት ርዕዮተዓለም መጽሐፍት

ማ ው ጫ

ከፊርማው ንግድ ጋር ^{ገጽ} *11/11/75*

- ① የዝግጅት ገጽ 15
- ② የሐዘብ መገናኛ ዘዴዎች ተግባርና በኢትዮጵያ አብዮት ሂደት ውስጥ የተጫወቱት ሚና 33
- ③ ኪነጥበብና ርዕዮተዓለም በኢትዮጵያ አብዮት ሂደት 54
- ④ የሶሻሊስት ተምህርት ሥርዓት ገንባታ ሂደት በኢትዮጵያ 80
- ⑤ ዲሞክራሲና የብሔረሰብ ጥያቄ በኢትዮጵያ አብዮት 93
- ⑥ የሐተታ ገጽ 93

በኢሠጥኦት ማዕከላዊ ኮሚቴ

ርዕዮተዓለም መምሪያ እየተዘጋጀ በየሦስት ወር የሚወጣ

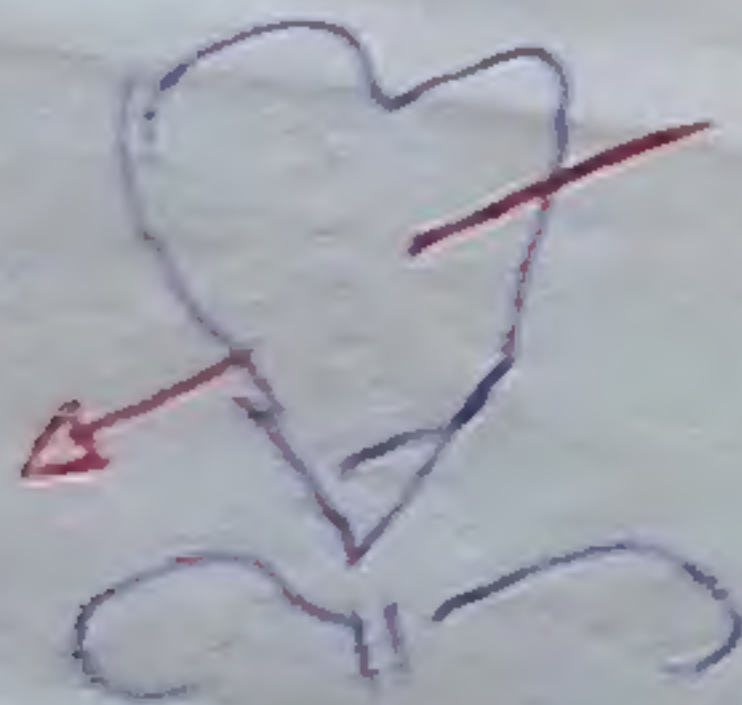
አድራሻ

የፖስታ ሣጥን ቁጥር — 80001

የስልክ ቁጥር — 113000

Proudly brought to you by

www.binyamhk.wordpress.com

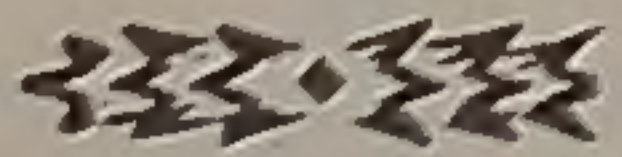
WWW.BINYAMHK.WORDPRESS.COM

11-6-75

ውን በርእዮተዓለም ዘርፍ ባደረገው ተንተና ለመልክቷል። የእንዳንድ ለባላት የርእዮተዓለም ገንዘቢ ደረጃም ሆነ በተለይም የርእዮተዓለም ተገዥነት ጉዳይ ገና ብዙ እንደሚቀረውና ባንዳንድ ገጽታውም ለሳሳቢ መሆኑን በስብሰባው ላይ የቀረበው ሪፖርት ለመልክቷል። የርእዮተዓለም ሥራ ውጤታማነት የሚለካው ሠርቶ ለደሩን ሕዝብ ወደ ድርጅቱ ለመሳብ በተገኘው ውጤት ለንጹህ እንደመሆኑ በዚህ በኩል ክንውኑ የሚጠበቀውን ያህል ሁኖ ለመገኘቱ የድክመቱ ነጸብራቅ መሆኑ በሌላተኛው የሊሠጥለኩ ማእከላዊ ኮሚቴ መደበኛ ስብሰባ ሪፖርት ውስጥ ተገልጿል።

ኢሠጥላኩ ከተከሰተ ወዲህ ለያሌ ተገባራት የተከናወኑ በመሆናቸው በሚያበረታታ ሁኔታ ላይ እንገኛለን ለማለት ቢቻልም የፕሮፓጋንዳ ሥራን ተጨባጭና ውጤታማ ማድረግን በሚመለከት በባሕሉም ዘርፍ የኪነጥበብ ይዘትና የእድገት ለቀጣጣን በሚመለከት በትምህርቱም በኩል የተደረገውን የሥርዓተ ትምህርት ለውጥ ተገባሪ የማድረግን ሁኔታ በአጠቃላይ ለርገውን ላዕላይ መዋቅር ለፈራርሶ በምትኩ ለዲስ ላዕላይ መዋቅር የመገንባቱን ተገል በማፋፋም ረገድ በተለይም ደግሞ የማሊፓርቲን ንድፈሃሳባዊ ፣ ፖለቲካዊና ድርጅታዊ አሠራር በተጠናከረ መልክ መለማመድን በሚመለከት ድክመቶች መንጸባረቃቸው የሚታይ ነው። በመሆኑም የሠርተላይፋን ፓርቲ ሕልውና በአስተማማኝ ለማሰገጥ ፣ የተያያዘነውን የገንባታ ምዕራፍ ለማግባደድና በኢትዮጵያ ውስጥ የሶሻሊዝምን ልዕልና ለማረጋገጥ ኢሠጥላኩ ንድፈሃሳባዊ ፖለቲካዊና ድርጅታዊ አሠራሩን በተጠናከረ ይዘትና መልክ ማካሂድ ይኖርበታል።

ከዚህ ለንጹህ በቅርቡ የሚካሄደው የኢሠጥላኩ ሁለተኛ ጉባኤ የኢሠጥላኩን የርእዮተዓለም ስርጭት ሂደትና የድርጅታዊ አሠራር ልምዱ የደረሰበትን የእድገት ደረጃ የሚገመገም ከሁለተኛው ኩንግራስ ጀምሮ እስከ ፓርቲው ምስረታ ድረስ ባለው ጊዜ ውስጥ ለኢሠጥላኩ የርእዮተዓለማዊና ድርጅታዊ አሠራር የተገባር መመሪያ የሚነደፍና የሠርተላይፋ ፓርቲ የሚመሠረትበትን የጊዜ ገደብ የሚወስን እንደመሆኑ በማሊ ንድፈሃሳባዊ የታጠቀ በድርጅታዊ አሠራሩም የሊኒንን የአዲሱን ዓይነት ፓርቲ አሠራር የተከተለ በሚነድፈውም ትክክለኛ የፖለቲካ መስመር የኢትዮጵያን ለብዮት እስከ መጨረሻው ገብ — እስከ ሶሻሊዝም አሸናፊነትና የኩምሪዝም ልዕልና ድረስ ሊመራ የሚችል ጠንካራና የማይጠገር የማርክሲስት-ሊኒንስት ፓርቲ ለመመስረት በመካሄድ ላይ ያለውን ውስብስብ ተገል በተሳካ ሁኔታ በማግባደዱ ረገድ እጅግ ከፍተኛና ወሳኝ የሆነ ሚና ይጫወታል።

የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ተግባርና በኢትዮጵያ አብዮት ሂደት ውስጥ የተጫወቱት ሚና

የጊዜያችን የሣይንስና የቴክኖሎጂ የተፋጠነ ዕድገት፣ የዓለምን ኅብረተሰብ ከምን ጊዜውም የበለጠ ባቀራረበበትና ባስተሳሰረበት በአሁኑ ወቅት፣ የሰዎችን አስተሳሰብና አመለካከት በመቅረጽ፣ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ማለትም ሬዲዮ፣ ቴሌቪዥን፣ እትሞች፣ (ጋዜጦች፣ መጽሔት፣ መጻሕፍት...) ፊልሞች፣ ሙዚቃዎች፣ ቅርጾች ርዕሶች ወዘተ... የሚጫወቱት ሚና ከጊዜ ወደ ጊዜ እየጉላና እያደገ መጥቷል።

የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች የተፋጠነ ዕድገትና በዓለም ላይ ያስከተለውን ለውጥ በማስመልከት፣ «ብዙ ድምጾች አንድ ዓለም» (many voices one world) የሚባለው የዩኔስኮ ጥናታዊ እትም፣ «ማተሚያ ከተፈለሰበትና በቅርቡ ደግሞ ቴሌግራፍ፣ ቴሌፎን፣ ቴሌክስካፊሬ እና ፊልም፣ ፎቶግራፍ፣ ሬዲዮ፣ ቴሌቪዥን የመሳሰሉት ልዩ ልዩ የመገናኛ ዘዴዎች ከተሰሩ ወዲህ ዓለም በእውነት ተለውጧል፤ »፤ በማለት አትቷል።

እነዚህ የሣይንስና የቴክኖሎጂ ውጤቶች ከፍተኛ ተጠቃሚ የሆኑት የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች በሚሸፍኗቸው የሥራ መስኮች፣ በሚያዘጋጁባቸው የተለያዩ ፕሮግራሞች፣ በአቀራረባቸውና በዘዴዎቻቸው የሰዎችን ሕሊና ለመማረክ በሚያደርጉት ያሳለለ እሸቅድምድም የመንግሥታትና የብሔሮች ላይ ድንበር፣ የሕዝቦች የቋንቋና የባሕል ልዩነት ሊያግዳቸውና ሊያቆማቸው ከማይችሉበት ደረጃ ላይ ደርሰዋል።

በተለይም ደግሞ ዓለም በሁለት ተከፍላ የመደብ ቅራኔው በተካረረበት በአሁኑ ዘመን፣ እያንዳንዱ አገርና ሕዝብ ስለዓለም ሁኔታ ለማወቅ ያላው ፍላጎት እጅግ ከፍተኛ ነው። ይህንን በማስመልከት ጂዮርጅ አክዚል ዘ ሪስፖንሲቢሊቲ ኦፍ ዘ ማስ ሚዲያ በሚለው ጽሑፍ «ለማንበራዊና ለሰብዓዊ ነጻነት ዕድሉ እየሰፋ ሲሄድ የሰው ልጅ አስጊ ደረጃ ላይ በደረሰበት የዓለም ሁኔታ፣ ለማ

ገዳማ እርምጃ ቅድመ ሁኔታ ስለሆነው ስለ ድርጊቶች በቅድሚያ መረዳት አንገብ ጋቢ ሆኗል።² በማለት አስገንዝቧል።

በዚህ አንጻር የዩኔስኮ ዋና ዲሬክተር ሚስ ተር እምቦ «መገናኛ የማኅበራዊ ግንኙነት ልብ ነው። ሰዎች በመካከላቸው መደበኛ ግንኙነት በፈጠሩበት ሁሉ፣ የመገናኛ ቅንብሮች ባሕርይ፣ የያዟቸው ቅርጾች፣ የደረሱ በት የጠበቀ አሠራር ደረጃ ኅብረተሰቦችን የበለጠ ለማቀራረብና እንድንታቸውን ለማጠናከር ወሳኝ ናቸው። እንደዚሁም በመካከላቸው የሚነሱትን ውጥረቶች ለማላላት ወይም ግጭቶችን ለማባባስ የሚጫወቱት ሚና የዚያኑ ያህል ወሳኝነት አለው።»³ በማለት የመገናኛ ዘዴዎች የያዙትን የላቀ ስፍራ ጠቁመዋል።

የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ብዙ ነገሮችን ይሸፍናሉ። ሁሉን አቀፍና ሁሉን ነክ ናቸው። ስለሆነም በቀላሉና በጠባቡ መታየት የለባቸውም። ከዚህ በላይ የተጠቀሰው የዩኔስኮ ጥናታዊ እትም፣ «መገናኛ ዘዴን እንደዚህና መልዕክት ልውውጥ ብቻ ሳይሆን፣ ስፋ ባለ ትርጉሙ ሃሳቦችን፣ ሁኔታዎችንና ድርጊቶችን፣ መረጃዎችን መለዋወጥን እንደሚያጠቃልል፣ የግልና የኅብረት እንቅስቃሴ የተመለከትን እንደሆነ፣ በማናቸውም ማኅበራዊ ስሪት አበይት ተግባራቱ፡- ግሳወት... ማስተባበር (Socialization) ግንቀሳቀስና ግንሳሳት (Mobilization) ... ማከራከርና ማስተግር... ባሕላዊ እድገት ማስገኘት... ማዘናናት... ውህደት መፍጠር (Integration) ... ይሆናሉ።»⁴ በማለት ስፋ አድርጎ አመልክቷል።

ስላሳንበት ዓለም ከተለያዩ ምንጮች መረዳት የሚችል ቢሆንም፣ ከሁሉም ይበልጥ ግን በተደራጀ መልክ የዕለት ተዕለት ድርጊቶችን የሚያስራውልን የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ግለትም ራዲዮ፣ ቴሌቪዥን፣ ጋዜጣ፣ መጽሐፍት፣ መጻሕፍት... ወዘተ ናቸው። ለምሳሌ በሶቪየት ኅብረት ውስጥ

ታጋንጋን በምትባል ከተማ ውስጥ ከ1968 እስከ 70 (እ.ኤ.አ) የተደረገ አንድ ጥናት እንደሚያሳየው፣ በወቅቱ የተወሰኑ ሰዎችን በማስባሰብ አንዳንድ ጉዳዮችን በሚመለከት ስላገኙት መረጃ ሲጠየቁ፣ ከተጠየቁት መካከል 80.3 % መረጃውን ያገኙት ከሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች፣ 5% ከጓደኞቻቸውና አብረው ከሚሠሩ ግለሰቦች፣ 14.9% ደግሞ ከቤተዘመድ ጋር ካደረጉት ጭውውት መሆኑን ያመለክታል። ከላይ የተጠቀሰውን አኃዝ አጠቃላይ አድርገን ባንወስደውም እንኳን ካለን ልምድ አንጻር ሲታይ በአሁኑ ወቅት የአብዛኛው ሰው የመረጃ ምንጭ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች መሆናቸውን ያስገነዝበናል።

ከመገናኛ ዘዴዎች መካከል ቀደምትነት ያላቸው በጽሑፍ አማካይነት የሚሠራው እንደመጻሕፍት ያሉት ናቸው። ታሪካዊ አመጣጣቸው፣ በአውሮፓ የሕትመት ሥራ ከተጀመረበት ከአሥራ አምስተኛው ምዕተ ዓመት ጋር የተያያዘ ነው። በዚያን ወቅት የሰውን አስተሳሰብ በመቅረጽ በኩል ከፍተኛ ሚና ትጫወት የነበረችው ቤተክህነት በመሆኗ፣ በጽሑፍ ይሠራው የነበሩት መልዕክቶችም የቤተክህነት ነበሩ። የሕትመት ሥራ እየተስፋፋ ሲመጣ ከመጻሕፍት አልፎ በጋዜጣ መልክ የሚሠራው ጽሑፎችም ተጀመሩ። ሆኖም መገናኛ ዘዴዎች ዛሬ ያሉ በትን የዕድገት ጉዳዩ የጀመሩት በሃያኛው ምዕተ ዓመት መጀመሪያ ላይ ራዲዮ ሲፈለ ሰፍና ወደ ሷላም ቴሌቪዥን ሲሠራ ነው። በተለይ በሁለቱ የዓለም ጦርነቶች አካባቢና ከዚያም በኋላ የመገናኛ ዘዴዎች አጠቃቀም ሆነ እድገት እመርታን በማሳየት በ1960ዎቹ ላይ ሳተላይት መገናኛ ደረጃ ላይ በመደረሱ ያለንበት ወቅት «የኢንፎርሜሽን ፍንዳታ» ዘመን እየተባለ ሊጠራ በቅቷል።

በመደብ በተከፋፈለ ኅብረተሰብ ሁሉን አቀፍና ሁሉን ነክ የሆነው የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች የሚያስተላልፋቸው መልዕክቶች

ከፖለቲካ ነጻ ሊሆኑ እንደማይችሉ አንዳንድ የቡርኪያ ምሁራን ሳይቀሩ ለመቀበል ተገድደዋል። በዚህ አንጻር ሄርበት ሂማን «የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎችና ፖለቲካዊ ትብብር፣ የመገናኛ ዘዴዎች ሚና» (mass media and political socialisation on the role of patterns of communications) በሚለው ድርሰቱ «የሰፊው ዓለም ዜናዎች አካባቢንና ብሔራዊ ሁኔታዎችን የሚመለከቱ ጉዳዮች፣ የፖለቲካ ሃተታዎች፣ የርዕሰ አንቀጽ ጉዳዮች እነዚህ ሁሉ በተለያየ የሃይማኖት፣ የኪነጥበብ፣ የሳይንስ፣ የንግድና የመዝናኛ ይዘት ባላቸው የመገናኛ ዘዴዎች የታቀፉና ባንጸባራቂ ሽፋኖች ተጠቅልለው ቢቀርቡም፣ የፖለቲካ ማስተማሪያ ናቸው።»⁵ በማለት የፖለቲካ ማንጸባረቂያ መሆናቸውን በጥናቱ ውስጥ አብራርቶታል። ከፍ ብሎ የተመለከተው የዩኔስኮ ጥናትም በመደብ በተከፋፈለ ኅብረተሰብ ውስጥ ማናቸውም በመገናኛ ዘዴዎች የሚተላለፍ ነገር ከፖለቲካ ነጻ ሊሆን የማይችል መሆኑን እንደሚከተለው አብራርቷል። «መገናኛ በአጠቃላይ ሲታይ ከፖለቲካ ገፅታው ተለይቶ ሊቀርብ አይችልም። ችግሮቹም የፖለቲካ ግንኙነቶችን ሳይመረኮሱ ሊፈቱ አይችሉም።» ፖለቲካ «ላቅ» ባለው ትርጉሙ መገናኛ ማለት ስለሆነ መገናኛ ከፖለቲካ ጋር የማይፈርስ ቁርኝት አለው።»⁶ የመገናኛ ዘዴዎችን ዓላማ በማስመልከት በሌላው መስክ እንዳለው ሁሉ በቡርኪያና በሶቪዲስት ርዕዮተዓለማቸው መካከል የተለያየ አመለካከት አለ። የቡርኪያ ርዕዮተዓለማቸው ያን የመገናኛ ዘዴዎች «እውነተኛ» መልዕክት ማስተላለፊያ፣ ማስተማሪያና ማዘናኛ በመሆናቸው አመለካከታቸው ወገናዊ አይደለም የሚል እቋም ሊኖራቸው፣ በማርክሲስቶች አመለካከት ደግሞ የመገናኛ ዘዴዎች ጥንትም ሆነ ዛሬ የገዢው መደብ አመለካከት ማስራጫ ናቸው። ከታሪካዊ አመጣጣቸውም ብንነላ ገና የሕትመት ሥራ በተጀመረበት ወቅት በአውሮፓ ገና የነበ

ረው የፈውዳል ሥርዓት በመሆኑና የፈውዳል አመለካከት ማሠራጨ ደግሞ ቤተክህነት በመሆኗ፣ የሚተላለፉ ጽሑፎች በሞላ የዚሁ ነጸብራቅ ነበሩ። በፈውዳሉ ሥርዓት ውስጥ ቡርኪያው እያቆጠቀጠ ሲመጣ የቡርኪያውን አመለካከት ለማሠራጨት ይወጡ የነበሩ ጽሑፎች በወቅቱ ይታፈኑ ነበር። የቤተክህነቱን አመለካከት የሚያናጋ ሳይንሳዊ አመለካከት ሲጀምር ይወጡ የነበሩ ጽሑፎች እንዳይታተሙ ይከለክሉ ነበር። እንደአጋጣሚ ቢታተሙም ለአንባቢያን የተከለከሉ ጽሑፎች በመባል በልዩ ልዩ ስፍራ ይቀመጡ እንደነበር ከጽሑፎቹ ታሪክ መረዳት ይቻላል።

የመገናኛ ዘዴዎች ዓይነተኛ ዓላማ የኅብረተሰብን አስተሳሰብ ለገዢው መደብ በሚሰማ መልክ መቅረጽ ነው። ይህንን ዓላማ የቡርኪያ ርዕዮተዓለማቸው ያን ለመካድ ቢሞክሩም እውነቱ የሚያሳየን ይህንኑ ከመሆኑም በላይ አንዳንድ የቡርኪያ ርዕዮተዓለማቸው ያን ራሳቸው ከሚሰጡት አስተያየት ሐቁን በቀላሉ መረዳት ይቻላል። ለምሳሌ ካርል ጄ. ፍሬድሪክ የተባለ አንድ አሜሪካዊ የፖለቲካ ሳይንቲስት «የመገናኛ ዘዴዎች የአገራችንን ሰው ይሁን የውጭ ዜጋ የኛን ፖለቲካ እንዲደግፍ ካልሆነም እንዳይቃወም ማድረጊያ ዓይነተኛ መሣሪያ ናቸው።»⁷ በማለት (እ.ኤ.አ) በ1972 ጽፏል። አባባሉ የመገናኛ ዘዴዎችን ዓላማ ቁልጭ አድርጎ ያሳያል።

ዛሬ በዓለም ላይ በየዕለቱ የሚሠራው ጽሑፎች፣ የሚተላለፉ ዜናዎች፣ የሚታዩ ፊልሞችና በሬዲዮም ሆነ በቴሌቪዥን የሚተላለፉ መልእክቶች ዓላማቸው የሰውን አስተሳሰብ መቅረጽ ነው። ቡርኪያው በኅብረተሰቡ ዘንድ እንዲሰፍን የሚፈልገው አስተሳሰብ ከመደብ ባሕሪው የመነጨ ነው። የቡርኪያ ሥርዓት ዘላለማዊነት፣ የቡርኪያ ባሕል ከፍተኛነትና በወዛደሩና በቡርኪያው መካከል ያለው 'ወንድማማችነት'፣ 'ዕኩልነት'፣ 'ነፃነት' በየዕለቱና በየሰዓቱ ይሰ

በካል ፡ እንዳንድ በቡርኃ ሥርዓት ውስጥ ከቁጥጥር ውጭ ሆነው የሚታዩ ደካማ ጉኖች (ሥራ አጥነት ፡ ወንጀል ፡ ዝሙት ፡ ስርቆት ወዘተ -) ከሥርዓቱ ላይሆን ከሰዎች የተፈጥሮ ባሕሪ የመነጨ ተደርገው ይወሰዳሉ ፡ ይህንንም አስተሳሰብ ሕዝቡ እንዲቀበል በተለያዩ የመገናኛ ዘዴዎች አግካይነት በአግረ አቀራረብ ይሰበካል ፡ ባጭሩ በቡርኃው በተገባር የመገናኛ ዘዴዎችን ወገናዊነት እያሳየ በቃል ግን በመካድ የመደብ ጥቅሙን ለማራመድ ይጠቀምባቸዋል ፡

ግርዛሊስቶች በበኩላቸው እነዚህ ድክመቶች ከቡርኃው ሥርዓት መደባዊ ባሕሪ የመነጨ መሆናቸውን በተጨማሪ የሚያስረዱ መልዕክቶችን በመገናኛ ዘዴዎች ቸው ያስተላልፋሉ ፡ በቡርኃ ሥርዓት የሚታየው አጠቃላይ ቀውስ የሚወገደው በቡርኃው ሥርዓት መገርሰስና በምትኩ የሠራተኛው መደብ የበላይነትነት መመሥረት መሆኑን ያስተምራሉ ፡ በዚህም ዓላማ ጭቂትን ሕዝብ ለማስተባበር ይጥራሉ ፡

የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች በመደብ በተከፈለ ጎበዘተሰብ ውስጥ የፖለቲካ ማንፀባረቂያ ናቸው ፡ በልዩ ልዩ መልክና ቅርፅ የሚያስተላልፏቸው መልዕክቶች የፖለቲካ ይዘት አላቸው ስንል የመደብ ትግልን ፡ የርዕዮተዓለም ትግልን የሚያራምዱና የሚያንቀሳቅሱ መሆናቸውን መግለጻችን ነው ፡ ዛሬ በሁለት ዓበይት ጉራዎች በተከፈለው ዓለማችን የመደብ ትግሉን በማፋፈል በኩል እነዚህ የመገናኛ ዘዴዎች ከፍተኛ ስፍራ ይዘው ይገኛሉ ፡ ኢምፔሪያሊዝም በሞኖፖል የያዘውን የበላይነት በሶሻሊዝም መከሰት ከተነጠቀና ካጣ ወዲህ በጭፍን ኃይል በመጠቀም ብዙበዛውን ለመቀጠል ባለመቻሉ የሰዎችን ሕሊና ለመያዝ ከፍተኛ ጥረት ለማድረግ ተገዷል ፡ በዚህም ጥረቱ ዓይነተኛ መሣሪያ አርቱ የሚጠቀሙ በሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ነው ፡

በመሆኑም ዛሬ የመደብ ጥቅሙን በማስጠበቅ ረገድ ከምንጊዜውም የበለጠ የተሰ

ለፈው መንግሥት በዚህ መስክ ቀጥተኛ ተሳታፊ ሆኖአል ፡ ለዓለም አቀፍ ደረጃ ያለው ግንኙነትም ከዚሁ አንፃር የሚታይ መሆኑን በማስመልከት ጆርጅ ጉርዴን ፡ ኤርኪንግ ፎክና ዊሊያም ሆዳፕ የተባሉት አሜሪካዊ ተመራማሪዎች «ከዚህ በፊት ከነበሩ ምዕተ ዓመታት ሁሉ ባለፉት አርባ ዓመታት የዓለም አቀፍ ግንኙነት ከፍተኛ ለውጥ አሳይቷል ፡ በዓለም ታሪክ ውስጥ ለመጀመሪያ ጊዜ እንደም መንግሥት ሰፊውን ሕዝብ ወደራሱ ዓላማ ሳይገፋፋ መኖር የማይችልበት ደረጃ ላይ ተደርሷል» ፡ በማለት መጻፋቸውን ጂዮርጂ አርባቶቭ ገልጿል ፡ ይህም በመሆኑ ዛሬ የዜና ማሠራጫዎች በብዛት ፡ በዓይነትና በጥራት ከምንጊዜም በልጠው መገኘታቸው ከዚሁ አኳያ የሚታይ ነው ፡ በዓለም በጠቅላላው 400 ሚሊዮን ቲሌቬዥኖች ፡ 25,000 የሬዲዮ ጣጣቢያዎች ፡ 1000 ሚሊዮን ራዲዮኖች ፡ ከአንድ መቶ በላይ የዜና ማሠራጫዎችና በብዙ ሺህ የሚቆጠሩ ጋዜጦችና መጽሔቶች ፡ በየዕለቱ ለዓለም ሕዝብ መልዕክታቸውን ያስተላልፋሉ በማለት ሺ ራሺያቭ በታሸከንት ለተደረገው ዓለምአቀፍ የጋዜጦች ሴሚናር ባደረጉት ንግግር አብራርተዋል ፡

በዛሬው ወቅት የመደብ ትግሉ ዓይነተኛ ገፅታ የሆነው የርዕዮተዓለም ትግል ይበልጥ እየተጠናከረና የበላይነቱን እየያዘ የመጣው ይበልጥ ከሁለተኛው የዓለም ጦርነት ወዲህ ነው ፡ ባንድ በኩል እንደ አቶሚክና ኑክሊየር ቦምብ ያሉት ብዙሃንን አውዳሚና አጥፊ የጦር መሣሪያዎች መስፋፋት እና የሶሻሊስቲክ ጉራ በዚህ መታጠቁ ፡ በሌላ በኩል ኢምፔሪያሊዝም የብዝበዛ መረቡን ለማጠናከር ወይም ለማቆየት ባካሄዳቸው የተለያዩ የአካባቢ ጦርነቶች ፡ ለምሳሌ እንደ ሺየትናም ባሉት ፡ ቀንድ ቀንዱን እየተመታ ወደኋላ እንዲያፈገፍግ መገደዱ የርዕዮተዓለም ትግል ብቸኛ አማራጭ ሆኖ እንዲቀርብ አድርጎታል ፡ ይህንና ኢምፔሪያሊዝም በርዕዮተዓለም መስክ ትግሉን እያ

ፋፋ መቢሆንም በቀበረ ተስፋ በኃይል ለመጠቀም የጦር መሣሪያ እሽቅድምድሙን ፡ ወራሪነቱንና ፀብ አሜሪካን እርግፍ አድርጎ ትቷል ለማለት አይቻልም ፡

የርዕዮተዓለም ትግል ባለንበት ወቅት ወደ ወሳኝነት ደረጃ ላይ የደረሰ መሆኑን ፡ ሼ. ኮርቱኖቭ «የሃሳቦች ጦርነት በዛሬው ዓለም» (The Battle of ideas in the modern world) በተሰኘው መጽሐፉ እንዲህ በማለት ገልጾታል ፡ «ማናቸውም ዘመን ፡ ዳግመልደትን (Renaissance) ብርሃናዊነትን (Enlightenment) የመሳሰሉት ፡ በብሔሮች ታሪክ ውስጥ ወሳኝ የሆኑት ወቅቶች እንኳን በሃሳቦች ጦርነት ፡ ጥልቀትና ግለት ከዘመናችን ጋር አይወዳደሩም» 10

በአጠቃላይ የዜና ማሠራጫዎች ከጊዜ ወደ ጊዜ እየጨመሩና የሚሰጣቸውም ትኩረት ከፍ እያለ ቢሄድም በሶቭየት ኅብረት የጥቅምት 1917 አብዮት ድል አድርጎ የወዛደሩ የበላይነትነት ከተመሠረተ በኋላ በተለይም የሁለተኛው የዓለም ጦርነት አብቅቶ ኃይሎች ሚዛኑ ወደ ሶሻሊዝም ካጋደለ በኋላ፤ ድገትና እምርታ አሳይቷል ፡ ኢምፔሪያሊስት ኃይሎች ከዚያን ወቅት በፊት በአንድ አካባቢ ፀረ ኢምፔሪያሊስት እንቅስቃሴ ሲቀሰቀስ በዛቻና በኃይል እንቅስቃሴውን ሲገቱት የቆዩ ሲሆን ፡ ሶቭየት ኅብረት ጠንካራ ሶሻሊስት ኃይል ሆኖ ብቅ በማለቷ የኃይሉ እርምጃ እምብዛም እንደማያዋጣቸው ተረዱ ፡ በዚህም ምክንያት ቀዝቃዛው ጦርነት ማለትም የፕሮፓጋንዳ ጦርነት ተጀመረ ፡ ቀደም ሲል የዜና ማሠራጫዎች በሁለት አገሮች መካከል ያለውን ቅራኔ የሚያንፀባርቁ ቢሆኑም በዚያን ጊዜ የነበረው ቅራኔ በሁለት በዝባዥ መደቦች ማለትም በቡርኃውና በፊውዳሉ ፡ በከፍተኛውና በአነስተኛው ካፒታሊስት ወዘተ ... መካከል የሚታዩ ቅራኔዎች ነበሩ ፡

ዓለም በሁለት ካምፕ ከተከፈለች በኋላ የተፈጠረው በሁለቱ የመንግሥት ዓይነቶች

መካከል ያለው ቅራኔ በዝባዥ መደቦችን በሚወክሉት በካፒታሊስት አገሮች መንግሥታትና ሠራተኛውን ሕዝብ በሚወክሉት በሶሻሊስት አገሮች መንግሥታት መካከል ያለውን ቅራኔ ነው ፡ በመሆኑም ቅራኔው የመደብ በመሆኑ ፕሮፓጋንዳውም ከርዕዮተዓለም ትግል ተነጥሎ የማይታይ ሆነ፡፡ ይኸን ሁኔታ በማስመልከት ጆርጂ አርባቶቭ «ዓለም በሁለት ሥርዓት በመከፈል የእያንዳንዱ አገር ሕዝብና መንግሥት ብቻ ሳይሆን ዓለም አቀፍ ግንኙነቶች በሁለት ተቃራኒ መደቦች ርዕዮተዓለሞች መካከል ትግል የሚካሄድባቸው መድረኮች ሆነዋል» በማለት አስገንዝቧል ፡

አካዳሚሽያን ጆዮርጂ አርባቶቭ በዓለም አቀፍ ግንኙነት የርዕዮተዓለምን ትግል ወደ ከፍተኛ ደረጃ መድረስን በማስመልከት ፡ «ዛሬ የርዕዮተዓለም ትግሉ በመንግሥታት የውጭ ግንኙነት ውስጥ ከፍተኛ ግምትና አዲስ ገፅታ አግኝቷል ፡ ከዚህም የተነሳ የርዕዮተዓለም ተፋላሚዎችን በዓለም አቀፍ ግንኙነቶች በቀላሉ የማይገመት የዓይነት ለውጥ መገኘት ፡ የእነዚህ ግንኙነቶች እንደገና «ርዕዮተዓለማዊ» መሆን ፡ ወይም አንዳንድ የቡርኃ ጠበብቶች እንደሚያስቀምጡት «ሰሜታዊ» ስለመሆኑ መናገር ተገድደዋል» 11 ሲል አስቀምጦታል ፡

ከፍ ብሎ እንደተመለከተው የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች የፖለቲካ ማንፀባረቂያና የርዕዮተዓለም ትግል ዓይነተኛ መሣሪያ ናቸው ፡ በዛሬው ወቅት በሶሻሊዝምና በኢምፔሪያሊዝም ጉራዎች መካከል የሚካሄደው ውስብስብ ፍልሚያ በእነዚህ መሣሪያዎች አማካይነት የሚንቀሳቀስ እንደመሆኑ በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ በሁለቱም በኩል ከፍተኛ ጥረት ፡ በቢልዮን ዶላር የሚቆጠር ሀብትና ከፍተኛ ቁጥር ያለው የምሁርና የባለሙያ ሠራዊት ተሰማርቶበታል ፡

የመገናኛ ዘዴዎች የርዕዮተዓለም ትግል መሣሪያ ሆነዋል ስንል ኢምፔሪያሊስት አገሮች እነዚህን መሣሪያዎች ለፀረ ኮሚኒዝም ፕሮፓጋንዳ ይጠቀሙባቸዋል ማለታችን

ነው። የኢምፔሪያሊስት አገሮች በመገናኛው መስክ የሚያሳዩትን ዕድገትም የምንመለከተው ከዚህ አኳያ ነው። በተለይ የሳተላይት መገናኛ ከተጀመረበት ማለትም አሜሪካ ኢኮ 1 የተባለችውን የመገናኛ ሳተላይት ወደ ጠፈር ካመጠቀችበት እ.አ.አ. ከ1960 ዎቹ መጀመሪያ ወዲህ ለፀረ ኮሚኒዝም ፕሮፓጋንዳ አመቺ ሁኔታ ተፈጥሮላቸዋል። የዚህን ጥቅም በማስመልከት የቤል ቲሌግራፍ ምርምር ጣቢያ ዲሬክተር ጆን ፒርስ «በዋሽንግተን ያሉ በርካታ የፖለቲካ ሰዎች ጠፈር የቀዝቃዛው ጦርነት ዓይነተኛ መሣሪያ መሆኑን፣ የመገናኛ ሳተላይቶችም በሶቪየት ኅብረት ላይ ለሚነዛው ፕሮፓጋንዳ መጠቀም የሚቻልበትን ዘዴ ማጥናት ጀምረዋል»¹² በማለት መጻፉን ጀምሮአል።

የፀረ ኮሚኒዝም ፕሮፓጋንዳ ዓይነተኛ ዓላማ ኮሚኒዝም እንዳይስፋፋ መጣር፣ በሶቪየት አገሮች ውስጥ ስርዓቱ የሚቀለበስበትን መንገድ መቀየርና በአጠቃላይ ኮሚኒዝም ለሰው ልጆች ደህንነትና ብልጽግና ሳይሆን አጥፊ እንደሆነ አድርጎ ማቅረብ ነው። ምዕራባውያን ለዚህ ዓላማ የሚጠቀሙበት የቲክኖሎጂን ዕድገት ብቻ ሳይሆን በሰውና በገንዘብ ኃይል በከፍተኛ ድርጅት የተጠናከሩ ፀረ ኮሚኒስት ተቋሞችንም ጭምር ነው። ከነዚህ ዓይነት ድርጅቶች አንዱ ራዲዮ ፍሪ ዩሮፕ የተባለው ሲሆን፣ ድርጅቱ ከዛሬ አሥር ዓመት በፊት ሃያ ሰዎችን ከፍተኛ ማስተላለፊያዎች፣ 1600 ሠራተኞች (1100 በሙኒክ፣ 100 በኒውዮርክ፣ 400 በፖርቱጋል) ሲኖሩት በ6 ቋንቋዎች ማለትም በቼክ፣ በስሎቫክ፣ በህንጋሪ ቋንቋ በፖሊሽ በሩማንኛና በቡልጋሪያ ቋንቋ ፀረ ኮሚኒስት ፕሮፓጋንዳ እንደሚያስተላልፍ ጀርጂ አርባቶቭ ጠቅሶታል።¹³ ከዚህ በተጨማሪ «አሜሪካን ኮሚቴ ፎር ሊበራሊዝን ፍሮም ቦልሼቪዝም» የተባለ በተለይ በሶቪየት ኅብረት ላይ በ17 ቋንቋዎች ፀረ ኮሚኒዝም ፕሮፓጋንዳ የሚነዛ ድርጅት (እ.ኤ.አ.) በ1951 ተቋቁሟል።

ዋናው የአሜሪካ የፀረ ኮሚኒዝም ፕሮፓጋንዳ መሣሪያ የአሜሪካ የመረጃ ተቋም (USIA) የተባለው ድርጅት ነው። ይህ ተቋም በተራማጅ አገሮች አካባቢ የሬዲዮ ጣቢያዎች በማቋቋምና ካልተቻለም በአካባቢው ባሉ አድሃሪ መንግሥታት ሬዲዮ ጣቢያዎች በመጠቀም አብዮት ለመቀል በስቅለቀላ ያካሂዳል። ድርጅቱ በ1969 ላይ 186,300,000 ዶላር ባጀት የነበረው ሲሆን፣ በተለይ የአሜሪካ ፕሬዚዳንት የነበሩት ካርተር ፕሮፓጋንዳ የውጭ ፖሊሲአቸው ዓይነተኛ መሣሪያ መሆኑን ከገለጹ ወዲህ ድርጅቱ ዓለም አቀፍ የመገናኛ ድርጅት (International communication agency) የሚል ስያሜ ተሰጥቶት ይበልጥ በመጠናከሩ የዓመት በጀቱ ወደ 430 ሚሊዮን ዶላር ከፍ ብሏል።¹⁴ ሌላው ቀርቶ 'ፔንታጎን' በመባል የሚታወቀው የአሜሪካን የመከላከያ ተቋም እንኳ ለፕሮፓጋንዳ ሥራ ብቻ በዓመት 190 ሚሊዮን የአሜሪካን ዶላር¹⁵ እንደሚያወጣታውቋል።

ፀረ ኮሚኒዝም ፕሮፓጋንዳ ለመንዛት ኢምፔሪያሊስት አገሮች በመገናኛ ዘዴ እንደሚጠቀሙ ሁሉ ሶቪየት አገሮችም የኢምፔሪያሊዝምን ትክክለኛ ገፅታ ለማጋለጥና ሠርቶአደሮችን ለሶቪየት ግንባታ ለማነሳሳት በሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ይጠቀማሉ። ለዚህ ዓላማ በ1974 በሶቪየት ኅብረት የሬዲዮ ፕሮግራም በ70 ልዩ ልዩ ቋንቋዎች ይተላለፍ የነበረ ሲሆን፣ 8,200 የተለያዩ ዓይነት ጋዜጦች፣ 7,000 መጽሐፍትና ሌሎች ሕትመቶች ይወጡ ነበር። ሶቪየት ኅብረት አንጋፋ ሶቪየት አገር በመሆኗ አብዮቶች በሚቀሰቀሱበት አካባቢ ሁሉ አብዮታውያንን ለማበረታታትና ሕዝቡን ለአብዮቱ ለማሰለፍ የበኩሏን ጥረት ታደርጋለች። በዚህም መሠረት በ1913፣ 2.7 ሚሊዮን የነበረው የጋዜጦች ስርጭት በ1954፣ 44 ሚሊዮን መድረሱ አብዮቱ ለዚህ ዘርፍ የሚሰጠውን ትኩረት ያመለክታል።¹⁶

አብዮት የሕዝቡ ነው። በመሆኑም አብዮት ለማካሄድ ሕዝቡን መቀስቀስና ማደራጀት ያስፈልጋል። ሕዝቡን ማደራጀት ብቻ ሳይሆን አብዮት አስፈላጊ መሆኑን አምኖ እንዲሰለፍ ማድረግ የአብዮት ኃይሎች ተግባር ነው። ይህን በሚመለከት ሌኒን «የአብዛኛውን የሠራተኛ መደብ አስተሳሰብ ሳይለውጡ አብዮት ማካሄድ አይቻልም» ይህ ደግሞ ሊሆን የሚችለው በራሱ በሠራተኛው ሕዝብ የፖለቲካ ልምድ ነው።¹⁷ በማለት አብራርቷል። የሰፊውን ሕዝብ አስተያየት ለመቀየር በዕቅድ የሚመራ ከሰፊው ሕዝብ የዕለት ኑሮ ጋር የተያያዘና ለችግሩ መፍትሔ ለመሻት የሚያስችል ትምህርት መስጠት ያሻል። ከዚህ አኳያ ሲታይ ባለንበት ሁኔታ ወደሰፊው ሕዝብ በቀላሉ ሊደርስ የሚችል በመገናኛ ዘዴዎች የሚተላለፍ መልዕክት መሆኑን እንገነዘባለን።

የሶቪየት አብዮት ዓላማ ሕዝቡን ለኢኮኖሚ ግንባታ፣ ለባሕል ለውጥና ለአዲስ ኅብረተሰብ ምስረታ መቀስቀስና ማሰለፍ ነው። ለዚህ ዓላማ መሳካት አጠቃላይ የአስተሳሰብ ለውጥ መምጣት ያስፈልጋል። ስለዚህ የሶቪየት ፕሮፓጋንዳ ዋና ዓላማ የአስተሳሰብ ለውጥ ማምጣት ነው። ማለት ይቻላል። ይህን በማስመልከት ሉቺያን ዊፓይ የተባለው ጸሐፊ «ሰፊው ሕዝብ አዲስ አስተሳሰብ ካልመሠረተና አዲስ አሠራርን እንዲከተል አመራር ካላገኘ ለኤኮኖሚ ግንባታ፣ ለማህበራዊ ለውጥና ለፖለቲካ ብቃት የሚያደርገው ጥረት ውጤቱ እምብዛም ይሆናል»¹⁸ በማለት ገልጿል።

ሶቪየት የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎችን የሚጠቀመው ባንድ በኩል ብዝበዛና ጭቆና የሌለበትን በእኩልነትና በነፃነት ላይ የተመሠረተ ኅብረተሰብ ለመገንባትና የሰፊውን ሠርቶአደር ሕዝብ ንቃተሕሊና ለማዳበሪያ ሲሆን፣ በሌላ በኩል ደግሞ የኢምፔሪያ ሊዝምንና የአድሃሪያንን የውሸት ፕሮፓጋንዳ ለማጋለጥ፣ የጭቁንና ምዝብር ሕዝቦችን ትግል ለማገዝ ነው። በዚህ አንፃር

ወደ መቃብሩ በመሄድ ላይ ያለው ኢምፔሪያሊዝም የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎችን የሚጠቀመው የብዝበዛና የጭቆና ሥርዓት ዕድሜውን ለማራዘም ሲሆን፣ ለዚህም ሥራ-ብሎ የተያያዘው ሶቪየት ኮሚኒዝምን ማጥላላትና ማንቋሸሽ፣ ጭራቅ አስመስሎ በማቅረብ ሕዝቦችን ማስፈራራት ነው።

በኢትዮጵያ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ሚና

የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች በኢትዮጵያ አብዮት ሂደት ውስጥ ከፍተኛ ሚና መጫወታቸው አሌ የሚባል አይሆንም። ይሁንና ቀደም ካለ ጊዜ ጀምሮ የነበረውን ፊውዳል ሥርዓት መለኮታዊና ዘላለማዊ አስመስሎ ለማቅረብ ሲወገረገሩ እንደነበር የማይካድ ሀቅ ነው። የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች በአብዮቱ ሂደት ውስጥ የተጫወቱትን ሚና ከመገምገማችን በፊት በቅድመ አብዮት ኢትዮጵያ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎችን ታሪክና መደባዊ ሚና በሚመለከት ባጭሩም ቢሆን መቃኘት ያስፈልጋል።

በኢትዮጵያ በቀድሞ ጊዜ አዋጅና ሕዝቡ ሊሰማው የሚገባ ማናቸውም መልዕክት ለሕዝቡ የሚነገረው አዲስ አበባ ከሚገኘው የቤተመንግሥቱ ሰገነት ላይ እንደነበር ይነገራል። በመሆኑም ያን በሰገነት ላይ ቆሞ ይናገር የነበረውን አዋጅ ተናጋሪ በኢትዮጵያ ውስጥ የመጀሪያው የሕዝብ መገናኛ ነበር ለማለት ይቻላል።¹⁹ በኋላም ነጋሪቱና በሰገነት ላይ ቆሞ እንደነጋሪቱ የሚጫኘው ሰው ድምፅ ቀስቀስ በሌላ የዜና ማሰራጨዎች መተካት ጀመረ። በዚህ ሂደት ውስጥ በእጅ ይጻፉ ከነበሩ ዜናዎች በመነሳት ዘመናዊ ማተሚያ ቤቶች ሊቋቋሙና የጋዜጣ፣ የሬዲዮና ሌሎችም የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች የተስፋፋበት ሁኔታ ላይ ሊደረስ ተችሏል።

እስከ አስራ ዘጠነኛው ምእተአመት መጨረሻ ገደማ ድረስ የቤተክህነት ትምህርት የተከታተሉ ሰዎች ጽሑፎቻቸውን የሚ

መተላለፍ የጀመረው በ1928 ሲሆን፤ በዘመናዊ የሬዲዮ ስቴሌዮ አማካይነት በማስታወቂያ ሚኒስቴር ስር የሬዲዮ ፕሮግራም መዘጋጀት የጀመረው በ1940ዎቹ ዓመታት ነው። የቴሌቪዥን ፕሮግራምም የተጀመረው በ1957 ነው። ይህ ሁሉ የተዘረዘረበት ምክንያት በኢትዮጵያ ውስጥ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች በዘመናዊ መንገድ መዋቀር የጀመሩት ከፋሽስት ወረራ ወዲህ እንደመሆኑ ያሳለፉት ጊዜ አጠር ያለ መሆኑን ለማመልከት ነው።

በፊውዳሉ ስርዓት የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ለነበረው ፈላጭ ቆራጭ የኃይለ ሥላሴ ዘውድ አገዛዝ በመግሪያነት እንዲያገለግሉ የተዋቀሩ ነበሩ። እርግጥ በሁሉም የኢኮኖሚና የግንባራ መስክ ይታይ እንደነበረው ከሀገሪቱ ሂሳብነት የተነሳ በሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች (ጋዜጣሬዲዮ፣ ቴሌቪዥን ወዘተ...) ውስጥ ይሠሩ የነበሩ ሰዎች ቁጥራቸው አነስተኛ ከመሆኑም በላይ በሙያዊ ያልተካኑ፣ በቴክኒክም ረገድ መገናኛ ዘዴዎች በድርጅት አለመሟላት ይታይባቸው ነበር። ያም ሆኖ የነበረው የፈላጭ ቆራጭ ንጉሣዊ አገዛዝ ከቤተክህነት ጋር በነበረው የተቆራኘ ግንኙነት የተነሳ፣ በቤተክህነት ትምህርት የተካኑ ደብተሮችና ካህናት በፕሮፓጋንዳው መስክ አሰማርተው እንደነበር ይታወሳል። ለምሳሌ የሰንደቅ ዓላማ፣ የአዲስ ዘመንና የዛሬይቲ ኢትዮጵያ ጋዜጦች የመጀመሪያዎቹ አዘጋጆች ከቤተክህነት የተገኙ እንደነበሩ ይታወቃል።

የፕሮፓጋንዳ ጽ/ቤት እየተባለ ይታወቅ የነበረው ድርጅት የተዋቀረበት ፖሊሲ፣ የዘውድ አገዛዝ የአንድነት ምልክትና ያገሪቱ ምስሶ እንደሆነ ለሕዝቡ ያለመታከት ግስተጋባት፣ የንጉሡን መለኮታዊ ነትና ፀላንተናዊ ተወህቦን ማዳነቅ፣ በቀጥታ በግጥምና በሐተታ መልክ ማወደስ፣ በኢትዮጵያ ውስጥ የሚታየው የልማት እንቅስቃሴ አገሪቱን በአጭር ጊዜ ውስጥ መንጥቆ የሚያወጣት እንደሆነ በማስመስል፣ «ለሚወዳቸውና ለሚወዱት ሕዝብ» ንጉሡ

ነገሥቱ ያለምንም መታከት እየሠሩ ከረሃብ፣ ከድንቁርና እንዲላቀቅ እንደሚያደርጉት ማሳመን ነበር።

በኋላም በኢትዮጵያ ውስጥ ካፒታሊዝም እያቆጠቆጠ ሲመጣ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች በሰው ኃይልና በድርጅት እንጸራዊ የሆነ መሻሻል ቢታይባቸውም በመሠረቱ የዘውዱን አገዛዝ አዲስ ቀለም በመቀበት ታዳጊውና በማቆጥቆጥ ላይ ከነበረው ከካፒታሊስት ሥርዓት አዳዲስ ስልቶችን በማሳበስ ሕዝቡን የማደንቆር ተልእኳቸውን አፋፋሙት። ከአብዮቱ በፊት ይታተሙ የነበሩትን ጋዜጦች ለአንድ አፍታ ብንመለከት መናኛና ርካሽ ጽሑፎች ይዘወተሩባቸው እንደነበር እናያለን። ይህም ባገር ውስጥ ለሥርዓቱ የቆሙ ጋዜጦች ከሚፈለፉት የዜና ምንጭ የተገኘ ብቻ ሳይሆን በዓለም አቀፍ ደረጃም የጊዜው የመገናኛ ዘዴዎች የነበራቸው ግንኙነት ከኢምፔሪያሊስት የዜና አገልግሎት ወኪሎች ብቻ በመሆኑም ጭምር ነበር። በዓለም አቀፍ ደረጃም የሚነሱትና የሚጸፉት ጽሑፎች በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ የኢምፔሪያሊዝምን ገናናነት የሚያንፀባርቁ ነበሩ። በአጭሩ በነበረው አድጋሪ ሥርዓት የመገናኛ ዘዴዎች በርካሽና በዝቃጭ መስኮች ላይ ያተኮሩ ዜናዎችና ሐተታዎች የሚበዙባቸው፣ በመሠረቱ ስሜታዊ ወይም «ሴንሲቨሳይዝ» በማድረግ የወሬ ንግድ የሚካሄዱባቸው የወሬ አክሲዮን ኩባንያዎች ነበሩ ማለት ይቻላል። ለምሳሌ በመጋቢት 12 ቀን 1966 የአዲስ ዘመን ጋዜጣ ላይ «ኑዛዜ» በሚል ርእስ ስር ከወጣው ጽሑፍ ለመገንዘብ እንደሚቻለው የፊውዴሉ ቡርጂዊዝ ሥርዓት በሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች በተለይም በጋዜጣ ላይ እንዳይወጡ ከከለከላቸው ነገሮች መካከል፣

—ስለ ተማሪዎች መረበሽ፣ ስለገበያ ውድነትና የኑሮ ውድነት፣ ስለመሬት ይዞታ፣ ስለሞሰኛና ስለ መሬት ግብር፣ ስለመጠጥ ቤቶችና ሴተኛ አዳሪዎች ብዛት፣ ስለልማት መዋጮ ገንዘብ መባከን፣ ስለ ማዕድኖች፣ ስለ አድማ፣ ስለ ሃሽሽ፣ ስለ ቁማር መኪና

ዎች፣ ስለ አንበሳ አውቶብስ ማኅበር፣ ስለ አዲስ አበባ ከተማ ነዋሪ የመታወቂያ ካርድ የሚሉና... ሌሎችም በአጠቃላይ ሃያ አራት የሆኑ ጉዳዮች ይገኙበታል።

ከዚህ መገንዘብ የምንችለው የፊውዴሉ ቡርጂዊዝ መደብ ብዝበዛውን የሚያጋልጡ፣ ጥቅሙን የሚነኩ፣ የሥርዓቱን አስከሬን ገፅታ የሚጠቁሙ ወዘተ... ሁኔታዎች ሁሉ በሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ላይ እንዳይወጡ ሲከላከል፣ በአንገሩ ግን የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎችን የመደብ ጥቅሙን ለማራመድ ይጠቀሙባቸው እንደነበር ነው። በሌላም በኩል የሕዝብ የመብት ጥያቄ እንዳይነሳ የፊውዴሉ ቡርጂዊዝ መንግሥት የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች በዚህ አቅጣጫ ጆሮ ዳባ ልበስ እንዲሉ አስገድዶአቸው ነበር።

ባለፈው ሥርዓት ለሥርዓቱ የቆመ የሕዝብ መገናኛ ዘዴ የሥርዓቱን ገናናነትና የንጉሡ ነገሥቱን መለኮታዊነት በመስበክ ብቻ አልተወሰነም። ሕዝቡ እንዳያውቅ፣ እንዳይማር፣ እንዳይነቃ፣ አገሪቱ የሶስት ሺህ ዓመታት የነፃነት ታሪክ ያላት ናት በሚል ሽፋን በአጉል ኩራትና ድንቁርና እንዲጓዝ ተማጽኗል። የሕዝቡንም መደራጀት በሚመለከት እንደ እድርና ደቦ የመሳሰሉትን ካልሆነ የፖለቲካ ድርጅት የሚባል ግን ስሙም እንዳይጠራ ጥብቅ ቁጥጥር ይደረግ እንደነበር ይታወሳል።

ከ1953 የመፈንቅለ መንግሥት መከራ ወዲህ የመደራጀት ጥያቄ በጣም ሰላስ ፈራው በወቅቱ ይነሱ የነበሩትን የገበሬ፣ የወዛደሩና የምሑሩ አመጾች «ውጉዝ ወር ኩስ» በማለት በመገናኛ ዘዴዎች ሲያወግዝ፣ ሕዝቡንም በማሳሳት በአገሪቱ አንድነት ላይ የመጣ የውጭ እጅ ያለበት ነው እያለ የተማሪዎችን ንቅናቄ ያጥላል ነበር። ከዚህም ባሻገር ንጉሡ ለአገሪቱ ዕድገት የሚያደርጉትን «ፕሪት» ለማደናቀፍ የተደረገ ሜራ በማስመስል ተማሪዎች የሚረብሹት ፈተና ሲቃረብ ነው፣ ጥጋብ ነው፣ ባለጊዎች ናቸው በማለት የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ሕዝቡን እያሳሳቱ ማደናቀርን ተያይዘውት ነበር።

ምንም እንኳን በመሠረቱ አብዛኞቹ በሕ

ዝብ መገናኛ ዘዴዎች ውስጥ ይሠሩ የነበሩ ሠራተኞች፣ በፊውዴሉ ሥርዓት የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ከተዋቀሩበት ዓላማ አንፃር፣ የፊውዴሉ ቡርጂዊዝ መደብ ፖለቲካ፣ የኢኮኖሚ ፖሊሲና አድጋሪ ርዕዮተዓለም በስፋት በሕዝቡ መሃከል እንዲያሰራው ቢገደዱም፣ አልፎ አልፎ በቁጥር በጣም አነስተኛ የሆኑ ተራማጅ አስተሳሰብ የነበራቸው (ለምሳሌ አንዳንድ ጋዜጠኞች) በዚህ መስክ የተሰለፉ ሠራተኞች ባገኙት ቀዳዳ በመጠቀም ሥርዓቱን በተዘዋዋሪና ጎብዕ በሆነ መንገድ የሚቃወሙ እንደነበሩም አይዘነጋም። እርግጥ ቅዋሚያቸው የመደብ አመለካከት ያልነበረው ቢሆንም፣ በወቅቱ ከነበረው ሁኔታ አንፃር ሲታይ ለውጥ ፈላጊ በመሆኑ ተራማጅ አቋም እንደነበረው አያከራክርም።

በአጠቃላይ ከላይ ለማሳየት እንደተሞከረው በቅድመ አብዮት ኢትዮጵያ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ለፊውዴሉ ቡርጂዊዝ መደብ የፖለቲካ መሣሪያ በመሆን ሲያገለግሉ ቆይተዋል። ይህም ሁኔታ አብዮቱ ከፈነዳ በኋላም እስከ ሰኔ 1966፣ የጦር ኃይሎች የፖሊስ ሠራዊትና የብሔራዊ ጦር አስተባባሪ ኮሚቴ እስከ ተቋቋመበትና የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎችን በቁጥጥር ስር እስከ አደረገበት ጊዜ ድረስ ቀጥሎ እንደነበር ይታወሳል።

በኢትዮጵያ ውስጥ ሕዝባዊ እንቅስቃሴ ውስጥ ለየሰደደ መጥቶ በየካቲት 1966 ተማሪዎች፣ መምህራን፣ ታክሲ ነጂዎች ወዘተ... በተንቀሳቀሱበት ጊዜ ሁኔታው እንዳይዛመት በመፍራት በዜና ማሠራጫዎች የሚገለጽ አንድም ነገር አልነበረም። በወቅቱ የሚተላለፉ መልዕክቶች ቢኖሩ ከተለያዩ መንግሥታዊ ድርጅቶች የሚሰጡ መግለጫዎች «የውጭ እጅ ያለባቸው አንዳንድ ወርቦች በሕዝብ ደህንነትና ንብረት ላይ ጉዳት ማድረጋቸውን» የሚገልጹ ህተታዎችና ይህን «በመቃወም» ከዕድርና ከሰፈር የሚሰጡ የድጋፍ አስተያየቶች ነበሩ። ስፊው ሕዝብ በአብዮታዊ ወኔ የአድጋሪ

ውን አገዛዝ እውታሮች በግናጋት ላይ በነበረበት ጊዜ በጋዜጣና በሬድዮ ይተላለፍ የነበረው የንጉሡ ጉብኝት፣ የሕገ መንግሥት መሻሻል መፈቀድ ታሪካዊ ስለመሆኑና፣ በተደረገው የደመወዝ ጭማሪ የወታደሩ ክፍል መደሰቱ ወዘተ... የመሳሰሉ ዜናዎች ነበሩ። በአብዮቱ ሂደት የሰፊው ሕዝብ እንቅስቃሴ አይሉ የኃይል ሚዛኑ ወደ ሕዝቡ ሲያደላ የገዢው መደብም መግዛት አቅጥሮ ሲገነዳገድ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎችም የሚያስተላልፉት መልእክት ሕዝባዊ መልክ እየያዘ መጣ።

የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች በድህረ አብዮት ኢትዮጵያ

አብዮታችን በ1966 በግብታዊነት ሲፈነዳ የነበረው ውሱን የድርጅትና የቴክኒክ መሠረት እንዲሁም በጣም ያነሰ የሰላጠነ የሰው ኃይል እንዳለ ስለነበር ከተጽእኖው ለመላቀቅ ጊዜን የሚጠይቅ ቢሆንም፣ ሰፊው ሕዝብ ለአዲሱ ሥርዓት እውን መሆን እንዲቆምና ያሮጌውን ሥርዓት የግፈራርስ ተግባሩን በሁሉም መስክ እንዲያከናውን የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ዓይነተኛ ሚና ተጫውተዋል።

በአንድ ወቅት በተከሰቱት ልዩ ልዩ የፖለቲካ መስመር አራማጅ ቡድኖች ሳቢያ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎችም የዚሁ ጽዋ ቀጣሪ ቢሆኑም፣ አብዮታዊው መንግሥት የሕዝቡን አስተሳሰብ ለመለወጥና አብዮቱን ለማራመድ ግንባር ቀደም ትኩረት ከሰጠባቸው መስኮች አንዱ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች በመሆናቸው በጋራ የመቀስቀስ፣ የግደራጀትና የማስተማር ተግባራቸውን ያለግሰለሰ ለመወጣት ሞክረዋል። ባለፉት የትግልና የድል ዓመታት የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች አብዮታዊው መንግሥት ያወጣቸውን መመሪያዎችና አዋጆች በተግባር እንዲተረጉሙ ሕዝቡን ቀስቅሰዋል።

በድህረ አብዮት ኢትዮጵያ ቀደም ካለ ጊዜ ጀምሮ በሕዝቡ አእምሮ ውስጥ ሰርጸ

የነበረውን ንጉሡ መለኮታዊነት እንዳለው አርጎ የመመልከቱን ሁኔታ ለመቀየር የዜና ማሠራጫዎች የበኩላቸውን ጥረት አድርገዋል። ንጉሡ ከሥልጣን ሊወርድ ዋዜማ የወሎን ረሀብ ከንጉሣውያን ቤተሰብ ኑሮ ጋር በማነጻጸር በተለይ የኢትዮጵያ ቴሌቪዥን ያቀረበው መልዕክት በማግሥቱ የንጉሡ መውረድ እንደተለምደ እንዳይቆጠር ከፍተኛ አስተዋጽኦ ነበረው ማለት ይቻላል።

መሬት ላራሹ ሲታወጅ፣ ዕድገት በጎብረት ሲዘመት፣ ታላላቅ የኢኮኖሚ ተቋሞች በመንግሥት ሲወረሱ፣ የከተማ ቦታና ትርፍ ቤት የመንግሥት ሲሆን፣ የእናት አገር ጥሪ ሲደረግ፣ በየወቅቱ ሕዝባዊ ድርጅቶችን በአገር አቀፍ ደረጃ ለማዋቀርና ለማጠናከር በተደረገው ትግል፣ በብሔራዊ የመሠረተ ትምህርት ዘመቻ ወዘተ... ሕዝቡ ለሥራ፣ ለምርት እድገት፣ ለትግልና ለትምህርት ታጥቆ እንዲነሳ በማነቃነቅ፣ የማሌን ርዕዮተዓለም በማሰራጨት፣ በሕዝብ ውስጥ የሶሻሊስት አርበኝነትና የወዝአደራዊ ዓለምአቀፋዊነት ስሜት እንዲሰርጽ በማድረግ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች እጅግ ከፍተኛ የሆነ ሚና ተጫውተዋል።

ይህም ሆኖ እስከ ኢሠጥኦክ መከሰት ድረስ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች በተለይም የማሌን ርዕዮተዓለም ለማሠራጨት የሚያደርጉት ጥረት ፈር የያዘ አልነበረም።

ኢሠጥኦክ የሠርቶ አደሩን ፓርቲ ለመመስረት ማከናወን ከሚገባው ተግባሮች አንዱ የማርክሲዝም ሌኒኒዝምን ርዕዮተዓለም በሰፊው ሕዝብ አእምሮ እንዲሰርጽ ማድረግ ነው። ይህንን በማስመልከት የኢትዮጵያ ሠርቶአደሮችን ፓርቲ ለማቋቋም የወጣው አዋጅ ቁጥር 174/1971 ምዕራፍ 1 አንቀጽ 6—ለ « በጥናትና በውይይት ክበቦች፣ በመንግሥታዊና በሕዝባዊ ድርጅቶች እንዲሁም በዜና ማሠራጫ ዘዴዎች አማካይነት ያልተከለሰ የማርክሲዝም ሌኒኒዝም ርዕዮተዓለም በሰፊው ሕዝብ ሕሊና ውስጥ እንዲሠራ ያደርጋል። » ይላል። አንድ የፖለቲካ ድርጅት የራሱን አስተሳሰብ በሕዝብ መካከል ለማሠራጨት የራሱ

ልሣንና መዕረፎች፣ ሌሎችም ዘዴዎች ይኖሩታል። ይሁንና ኢትዮጵያን በመሰለች በትምህርት ኋላቀር በሆነች አገር ከድርጅቱ በሚወጡ ጽሑፎች አማካይነት ብቻ ሕዝቡን ለማደራጀት የሚደረገው ጥረት የተፈለገውን ያህል ውጤት ሊኖረው አይችልም። ስለሆነም በተለይ የሬዲዮ መልእክት ከአንድ ማዕከል ተነስቶ ጋራ ሽንተረር ሳይወሰነው ወደ ገጠሩ ዘልቆ ሊገባ ስለሚችል ይህን ዓይነተኛ መሣሪያ ለድርጅቱ ዓላማ በሚገባ ለመጠቀም መቻል የግድ ይሆናል። አንድ የፖለቲካ ድርጅት የመገናኛ ዘዴዎችን መጠቀም አለበት ሲባል ተቋሞችን በድርጅትም ሆነ በሰው ኃይል በማጠናከር ርዕዮተዓለማዊና ፖለቲካዊ አመራር በመስጠት ለዓላማው ማሰላፍ መቻል አለበት ማለት ነው። በመሆኑም ኢሠጥኦክ ከተቋቋመበት ጊዜ አንስቶ መገናኛ ዘዴዎችን በአግባቡ ለመጠቀምና ማስተማሪያ ለማድረግ ከፍተኛ ትኩረት ሰጥቷቸዋል። በመስጠትም ላይ ይገኛል።

በዚህም መሠረት የኢሠጥኦክ ማዕከላዊ ኮሚቴ ሁለተኛ መደበኛ ስብሰባ ባሳለፈው ውሳኔ « ማርክሲዝም ሌኒኒዝምን ለማሰራጨትና የመደብ ትግሉን ለማራመድ ፊደሉ፣ ቴሌቪዥንና ጋዜጦች ወዘተ... ማለትም የሕዝቡ የዜና ማሠራጫ ዘዴዎች ዓይነተኛ መድረክ እንደመሆናቸው ጥረግራማቸው የተያያዘነውን የመደብ ትግል ለማፋፋት፣ የኢኮኖሚ ግንባታውን በተለይም የምርት ግንኙነቱን ለውጥ ለማፋጠን፣ የሠርቶ አደሩን ሕዝብ ምርታማነት ለማሳደግና የአድህሮት ኃይላትን ፀረ አብዮት ጥረጋጋን ለማከሸፍ በሚያስችል ይዘት ተጠናክሮ እንዲቀየስ » በማለት ለመገናኛ ዘዴዎች ከፍተኛ ትኩረት የሰጠ መሆኑን አብራርቷል።

ይሁንና ኢሠጥኦክ የፓርቲን አሠራር በመለማመድ ላይ የሚገኝ የፖለቲካ ድርጅት እንጂ የማሌ ፓርቲ ባለመሆኑ በሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች አያያዝና አጠቃቀም

አንፃር ድክመቶች መከሰታቸው አልቀረመ። እርግጥ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ቀላል መሣሪያ አይደሉም፤ ተግባራቸው፣ አሠራራቸው፣ እንቅስቃሴያቸው ወዘተ... ውስብስብ ነው። የተጠናከረ ድርጅት፣ በርእዮተዓለምና በሙያ የዳበረ፣ ታማኝነቱ የማያጠያይቅ የሰው ኃይል ይሻሉ፣ ከዚህ በስተጀርባ የገንዘብ አቅም፣ በቂ ባጀትና በዕቅድ ላይ የተመሠረተ የሥራ እንቅሥቃሴ፣ ሳይንሳዊ ፈር የሚከተል አሠራርንና የመሳሰሉትን መገናኛ ይጠይቃሉ። እነዚህ ሁኔታዎች ከነባራዊ እውነታው ጋር በቅርብ የተያያዙ በመሆናቸው ከጊዜው አቅማችን በላይ ሁነው ሊታዩ ቢችሉም ጥረቶች ግን መደረጋቸው አልቀረም።

ማሌ ሳይንሳዊ የተግባር መመሪያ እንደመሆኑ፣ አብዮታውያንና ሰፊው ሠርቶአደር ሕዝብ ይሄንን ሳይንስ መመሪያው በማድረግ አሮጌውን ሥርዓት አፈራርሰው አዲሱን ኅብረተሰብ ይገነቡበታል። የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች አያያዛችንና አጠቃቀማችን ከዚህ ግብ አንፃር፣ ማለትም የማሌን ሳይንስ በአጠቃላይ ለአብዮቱ ወገኖች ከማስጨበጥና የተግባራቸው መመሪያ ከማድረግ አኳያ መታየትና መገምገም ይኖርበታል። በኢሠጥኦክ ማዕከላዊ ኮሚቴም ሶስተኛና አራተኛ መደበኛ ስብሰባዎች ላይ በቀረቡት የግምገማ ሪፖርቶች እንደተመለከተው በዚህ አንፃር ከፍተኛ ጥረት የተደረገና ከንውኖቹም በቀላሉ የማይገመቱ ቢሆንም ደካማ ጎኖችም ተጠቁመዋል።

በሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች የሚሠሩ ሠራተኞች መመሪያችን የሆነውን የወዝ አደሩን ርዕዮተዓለም ምን ያህል ጨብጠዋል? ምን ያህልስ ተረድተዋል? የግንዛቤያቸው ደረጃ እስከምን ድረስ ነው? ይህ የመጀመሪያው ጥያቄ ሲሆን፣ በትክክል ለመመለስ ግን አስቸጋሪነት አለው። ይሁንና የርዕዮተዓለም መጻሕፍትና ጽሑፎች ሥርጭትን፣ በውይይት ክበቦች የሚደረገውን ተሳትፎ በአጠቃላይ የአብዮቱ ወገኖች ርዕዮተዓ

ለሙን ለግወት ፡ ለመረዳትና ለመገን ዘብ ከሚያሳዩት ፍላጎትና ዝንባሌ አኳያ ለጥያቄው መልስ ለመፈለግ ይቻላል ። ዛሬ አብዮታችን ከደረሰበት የዕድገት ደረጃ እንገር አጠቃላይ ሁኔታው የሚያበረታታ ቢሆንም ፡ የሚገባውንና የምንፈልገውን ያህል አለመሆኑ ግልጽ ነው ። ቀደም ብሎ ከነበረው ሁኔታ ጋር ሲተያይ የመቀዝቀዝ ፡ ቸል የማለት ፡ የመዳከምና የመሳሰሉት እዝ ማሟያዎች መኖራቸው ለብዙዎች ግልጽ ነው ።

ከርዕዮተዓለም ግንዛቤ ባሻገር የተግባራዊነት ወይም ለርዕዮተዓለሙ ተገዥ የመሆን ጉዳይ አለ ። የተግባር መመሪያ መሆኑ ከዚህ አንፃር የመገምገም ነውና ። በዕለት ተለት የሥራችን እንቅስቃሴ ውስጥ ርዕዮተዓለሙ ምን ያህል ይንጸባረቃል ? ምን ያህል ሥራ ላይ እናውለዋለን ? በሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች የርዕዮተዓለም ሥርዓትን በሚመለከት ይህ ወሳኝ ጥያቄ ነው ።

ፕሮፓጋንዳና ቅስቀሳ የርዕዮተዓለም ማከናወኛ ዘዴዎች እንደመሆናቸው ግምገማው ከዚህም አንፃር ሊታይ ይገባዋል ። በዚህ በኩል ድክመቶች ከተጨባጭና ከአካባቢ ሁኔታዎች ጋር አለመገናኘብና አጠቃላይ መሆን ፡ ችግሮችና ምንጫቸውን በደንብ ባለመረዳት ጸረ አብዮት እንቅስቃሴዎች በሚያንሰራሩበት ጊዜ በአፋጣኝ ለመምታት አለመቻሉ ከድክመቶቹ መካከል ሊጠቀሱ የሚገባቸው ናቸው ።

የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች በሁሉም ነገሮች ውስጥ የሚገቡ ፡ የማይዳሰሱት የማይነኩት መስክ ቢኖር እጅግ በጣም ውስን ነው ። በአንፃሩም የርዕዮተዓለም ማሠራጫና የፕሮፓጋንዳና ቅስቀሳ ሥራ ዓይነቶች መግሪያ የመሆናቸውን ያህል ፡ ከላይ በአጭሩ የተጠቀሙት ደካማ ጉኖች ከእነዚህ ይዞታና አጠቃቀም ድክመት የመነጨ መሆናቸው የግልጽ ጥር ነው ።

እርግጥ የሰው ኃይል ጉዳይ አለ ፤ ይህ

ደግሞ በቀላሉ የሚታይ ሳይሆን ወሳኝነትም ያለው አቢይ ጉዳይ ነው ። የሰው ኃይል ስንል ሐቀኛ ማርክሲስት ባለሙያዎች ፡ በርዕዮተዓለሙ በሚገባ የታጠቁና ጠንካራ የሙያ መሠረት ያላቸው ፡ እንደዚሁም የበለጸገ ልምድ ያላቸው ማለታችን ነው ። የድርጅታችን በእንደዚህ ዓይነት ሰዎች በሚገባ አለመሟላት ፡ ተገቢውንና የተጠናከረ አመራር ለመስጠት ያለመቻል የችግራችን ምንጮች ናቸው ። በሌላ በኩል በአፈጻጸም ረገድ ቀደም ካለ ጊዜ ጀምሮ ሲተላለፉ የመጡትና የወረሰናቸው ችግሮች የሚፈልቁት ከዚሁ በማሌ ሳይንስ በሚገባ ከታጠቁና በሙያና በልምድ ከዳበሩ አብዮታውያን በበቂ አለመገኘት ነው ቢባል ከዕውነት ብዙ መራቅ አይሆንም ።

ከሰው ኃይል ጋር የተያያዙ ሌሎችም ችግሮች መኖራቸው አያጠራጥርም ። የአሠራር ችግሮች መንስኤዎች በአብዛኛው ከሳይንሳዊ አሠራር ልምድ ማነስ የሚፈልቁ ሲሆን ፡ ከሌላም አንፃር ሊታዩ ይችላሉ ። በሰዎች መካከል የሚፈጠሩት ግንኙነቶች በአመራርም ሆነ በአፈጻጸም በኩል ችግሮችን ወይም ቀና ሁኔታዎችን መፍጠር ይችላሉ ። ባለው አቅም ባለው የሰውና የማቴሪያል ኃይል የሚገባውን ያህል ተሠርቷል ወይስ አልተሠራም ? በማለት ለሚቀርብ ውጥያቄ እነዚህ የአሠራርና የግንኙነት ችግሮች እንደዓቢይ ምክንያት ሆነው ሊቀርቡ ይችላሉ ።

የመገናኛ ዘዴዎችን ለማጠናከር አስፈላጊ የሚሆነው የሰለጠነ የሰው ኃይል ብቻ አይደለም ። ዓለም በደረሰችበት የቴክኖሎጂ ደረጃ ዘመናዊ መሳሪያዎች ያስፈልጋሉ ። ስለዚህ የመገናኛ መሳሪያዎችን የቴክኒክ ደረጃ ከፍ ማድረግ የጠላቶቻችንን ፕሮፓጋንዳ ለመዋጋት ከሚያስፈልጉ ቅድመ ዝግጅቶች አንዱ ነው ።

በፕሮግራም ስርዓትም በኩል ቢሆን ገና ብዙ መሠራት ይኖርበታል ። ኢትዮጵያ የብዙ ብሔረሰቦች አገር ስለሆነች ለእ

ያንዳንዱ አካባቢ በቋንቋውና በባህሉ የሚተላለፍ ፕሮግራም መዘጋጀት አለበት ። ለዚህም መገናኛ ዘዴዎችን በተለ ራዲዮና ቱሌቪዥንን በየአካባቢው ለማዳረስ ተግባራዊ እርምጃ መውሰድ ጊዜ ሊሰጠው አይገባም ። በተለይ በጠረፉ አካባቢ ከውጭ ያለው ፕሮፓጋንዳ ቀላል ባለመሆኑ ይህንን ለማዋጋት መገናኛ ዘዴዎችን በጥራትም ሆነ በመጠን ማጠናከርን ይጠይቃል ።

የመገናኛ ዘዴዎች ዕድገትና ጥንካሬ በዓለም ላይ ከሚታየው ተጨባጭ ሁኔታ አኳያ የሚታይ ነው ። በአጠቃላይ በዓለም ላይ ከሚታየው የፕሮፓጋንዳ ስርዓትና በተለይ አብዮታዊት ኢትዮጵያ ካለችበት ሁኔታ አኳያ የመገናኛ ዘዴዎች ሊኖራቸው የሚገባው ቅንጅት ከአንድ የኮሚኒስት ፓርቲ ጋር ሊኖራቸው ከሚገባው የአሠራር ግንኙነት አኳያ እንደገና መገምገምና መራየት ያለበት ነው ።

በሶሻሊስት አገሮች እንደማንኛውም የሙያ ዘርፍ በመገናኛ ዘዴዎች ላይ ቁጥጥር የሚደረገው በሙያ የሠለጠነ ብቁ የፓርቲ አባላትን በሥራው በቀጥታ በማሠማራት ነው ። ለሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ፡ ለፓርቲ ማተሚያ ቤቶችና አስፈላጊውን ማቴሪያል ለሚያቀርቡ ድርጅቶች አመራር የሚሰጥና የሚቆጣጠር ፓርቲው ነው ። በሶሻሊስት አገሮች በሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ውስጥ የሚሠሩ ባለሙያተኞችን አስልጥነው የሚያወጡ የማሰልጠኛ ተቋሞች በየዩኒቨርሲቲዎች ውስጥ ይገኛሉ ። በአጠቃላይ ከሶሻሊስት አገሮች ልምድ እንደምንገነዘበው ፓርቲዎቹ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎችን አሠራር የሚመሩትና የሚቆጣጠሩት በአባሎቻቸው አማካይነት ሲሆን ፡ አመራሩና ቁጥጥሩም የሠመረ እንዲሆን በዚህ መስክ የተሠማሩትን ሰዎች የርእዮተዓለም ጥራትና የሙያ ብቃታቸውን በየጊዜው ማሻሻላቸውን ፡ ለፓርቲው መስመር ያላቸው ታማኝነት የማያጠራጥር መሆኑን ያረጋግጣሉ ። በሶሻሊስት አገሮች የመገናኛ ዘዴዎች ካላ

ቸው የዕለት ተዕለት ሥራ አኳያ ፓርቲዎቹ የሚያደርጉት ክትትል ቀጥተኛና ዕለታዊ እንደሆነ እንገነዘባለን ።

በአብዮት ሂደት ውስጥ ሕዝብን አስተምሮና አንቅፋ ለሶሻሊስት ግንባታ ለማዘጋጀት ዓይነተኛው ዘዴ በሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች መጠቀም ነው ። ሌኒን ይህን አስመልክቶ ሲጽፍ «... የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ኋላቀር የሆኑ አሠራሮችን ለማስቀረትና ፡ የሥራ ወኔን ፡ የሥራ ዲስፕሊንና ድርጅታዊ ጥንካሬን ከፍ ለማድረግ ዓይነተኛ መሳሪያ ሁነው ማገልገል አለባቸው ። »²⁶ ብሎ ነበር ።

በሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች መጠቀም ሲባል አጠቃላይና ዝርዝር መመሪያ በመስጠት የመመሪያውን ተግባራዊነት ዕለት በዕለት መቆጣጠርና ስህተቶችን ማረም ፡ ለዚህም መሳካት በቀጥታ በሥራው የሚሳተፉ ፡ በሙያው የሠለጠኑና ለአብዮቱ ታማኝ የሆኑ ካድሬዎችን ማፍራት ፡ ማስማራትና አመራር መስጠት ማለት ነው ። ከዚህ አንፃር የሶሻሊስት አገሮች ልምድ ሲገመገም በፓርቲዎቹና በሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች መካከል ያለው ግንኙነት ከሌሎች የሥራ ዘርፎች ይበልጥ የተቀራረበና ይበልጥም ቀጥተኛ የሆነ ግንኙነት ነው ። ስለሆነም ፓርቲዎቹ በአባሎቻቸውና በአጠቃላይ ፖሊሲያቸው አማካይነት ከሚሰጡት አመራር በተጨማሪ ፡ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎችን ልዩ ባሕሪ ማለትም ቀጥተኛ የሆነ ፡ የተፋጠነና የማያቋርጥ ቅርብ ክትትልን የሚጠይቁ መሆናቸውን በመገንዘብ ፡ የዕለት በዕለት ቁጥጥር በማድረግ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች የፓርቲዎቹን ዓላማ ለማሳካት የቆሙ መሆናቸውን እንደሚያረጋግጡ ለመገንዘብ ይቻላል ።

ማጠቃለያ ፡

በሶሻሊዝምና በኢምፔሪያሊዝም መካከል በሚካሄደው ረዥምና ውስብስብ ትግል የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ዋነኛ መሳሪያ

መሆናቸው ዛሬ በሁለቱም ጎራዎች ዘንድ አጠቃላይ ግንዛቤ ያገኘ ጉዳይ ነው። ቃላት ከመድፎች የበለጠ ይጫሉ የሚለው አባባል ከማናቸውም ጊዜ የበለጠ ዛሬ እውነትነቱ በመረጋገጡ ዳር ድንበርንና የቋንቋ ልዩነትን ዘልሎ የሚንገነገረው የመደብ ትግል የሰዎችን አስተሳሰብ ለማግኘትና ዘላቂ ድልን ለመቀዳጀት ከፍተኛውን ትኩረት የሰጠው ለሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ሆኖ እናገኘዋለን።

የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች የማይዳስሱት፣ የማይነኩት፣ የማይገቡበትና የማይጠቅሱት ነገር ቢኖር እጅግ በጣም ጥቂት መሆን አለበት። በእትም፣ በሬዲዮ፣ በቲሌቪዥን፣ በስዕል፣ በቅርጽቅርጽና በመሳሰሉት ምን የማይተላለፍ ይኖራል? የኪነጥበብ ልዩ ልዩ ገፅታዎች፣ የዕውቀት ልዩ ልዩ ክፍሎች፣ የሰው አስተሳሰቦችና አመለካከቶች፣ ዝንባሌዎችና እምነቶች በተለያዩ መልኮችና ቅርጾች በእነዚህ መሣሪያዎች ይተላለፋሉ። ከተራና ወቅታዊ ዜናዎች እስከ ረቂቅ ፍልስፍናዎች፣ ከግልፅና ተጨባጭ ቅስቀሳ እስከ ውስብስብ የኪነጥበብ ማጠቃለያዎች፣ በእነዚህ ዘዴዎች ይሰራጫሉ። ይዳረሳሉ። እነዚህ ሁሉ በመደብ በተከፋፈለ ጎብረተሰብ የመደብ ጥቅምና አመለካከትን የሚያንጸባርቁ እንደመሆናቸው በዛሬው ወቅት በመጠቀሙ ላይ ላለው የርዕዮተ ዓለም ትግል ምርጥ መሳሪያ ሆነው ይቀርባሉ። የሳይንስና የቴክኖሎጂ ግንባራ በእነዚህ መስኮች እጅግ ከፍተኛና ውጤታማ በመሆኑ ኃይላቸውም በተፋጠነ መንገድ እያደገ በመምጣት ላይ ነው። በርዕዮተ ዓለም ትግል የተፈላጊነታቸውና የወሳኝነታቸውም ምንጭ ይህ ነው ለማለት ይቻላል።

ዛሬ ተፋጠኖ በሚገኙት ሁለት ተጻራሪ ሥርዓተ ማኅበሮች መካከል በሚደረገው ውስብስብ ፍልሚያ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች የላቀ ሚናና ወሳኝነት ከእነዚህ ከላይ ከተመለከቱት ሁለት ባሕርያት የሚ

መነጩ ናቸው። በሁለቱም ጎራዎች ውስጥ በተሰበሰቡት በእያንዳንዱ አገርና አካባቢ ትግሉን በሚገባ ለማካሄድና በአሸናፊነትም ለመውጣት አሊያም ላለመበለጥ በሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ላይ ከፍተኛ ቁሳዊና የሰው ኃይል ይመደባል። በተጥታና በተዘዋዋሪ መንገድ በዚህ መስክ ላይ የሚፈሰው ሀብትና የሚደረገው ጥረት በትክክል ይሄን ያህል ነው ለማለት እጅግ በጣም አስቸጋሪ ነው።

በኢምፔሪያሊዝም የበላይነት የሚመራው የአድጎርት ጎራ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎችን የሚጠቀመው የብዝሃነትና የጭቆና ሥርዓቱን ዕድሜ ለማራዘም፣ አድጋሪውንና ወቅቱ ያለፈበትን ሥርዓት ዘላለማዊ ባሕርይ እንደአለው፣ ለሰው ልጅ ተስማሚ እንደሆነ አድርጎ አሸምንሙና በማቅረብ፣ ከፍተኛ ፀረ ኮሚኒስት የሆነ የማስመሰልና የቅጥፈት ፕሮፓጋንዳ በመንዛት ነው።

በሶሻሊስት ጎራ ውስጥ የተሰበሰቡት አገሮችና ተራማጅ ኃይላትም የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎችን ከፍተኛ ሚና ጠንቅቀው ያውቃሉ። የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ሳይንሳዊ ውን አመለካከትና አስተሳሰብ መቅረጫ ዓይነተኛ መሳሪያ መሆናቸውን ደህና አድርገው በመገንዘባቸው ከፍተኛ ትኩረት ይሰጣቸዋል። ኢምፔሪያሊዝምንና የአድጎርትን የውሸት ፕሮፓጋንዳ ለመምታትና የሰፊውን ወርቀት አደር ሕዝብ ማጎበራዊ ንቃተህሊና ለማዳበርና የአዲሱን ጎብረተሰብ ግንባታ ለማራመድ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች አማራጭ የሌላቸው መሣሪያ መሆናቸውን ደህና አድርገው የተገነዘቡ በመሆናቸው በቀጥታ በፓርቲው ቁጥጥር ስር ሆነው ተግባራቸውን ያከናውናሉ። በሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች በኃላፊነት ሥራ ላይ የተመደቡት በአብዛኛው የፓርቲው የማዕከላዊ ኮሚቴ አባላት ሲሆኑ፣ ሠራተኞቹም በርዕዮተ ዓለምና በሙያ የላቀ ችሎታ ያላቸው የፓርቲው አባላት ወይም ለርዕዮተ ዓለሙ ታማኝነታቸው የማያጠራጥር ሰዎች ናቸው።

በኢትዮጵያ አብዮት ሂደት ውስጥ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች በኢምፔሪያሊዝም አቀነባባሪነት የተካሄደባቸው የውስጥ ቡርቦራና የውጭ ወረራ፣ የተነዛብንን የቅስቀሳና የፕሮፓጋንዳ ውሸትነብ በመቋቋምና በመምታት እንደዚሁም የአዲሱ ጎብረተሰብ መመሪያ የሆነውን የማሌን ርዕዮተ ዓለም በማሰራጨት በቀላሉ የማይገመት አስተዋዕሉ አድርገዋል። የማሌ ፓርቲ አለመኖርና የአንድ ጠንካራ ማዕከል መጥፋት ባለከተለው የቡድኖች ሽኩቻ ተፈጥሮ የነበረው ችግር በኢሠፓኦክ መከሰት የተቃለለ ቢሆንም፣ ዛሬም ቢሆን ድክመቶች መንጸባረቃቸው አልቀረም። በምንከተለው ሳይንሳዊ ርዕዮተ ዓለም በሚገባ የታጠቁ፣ በሙያቸው የዳበሩ ለብቸኛው የፖለቲካ ድርጅታችን ታማኝነታቸው የማያወላውል ሰዎች ለማግኘት አሁንም ችግር ያለ መሆኑ አያጠራጥርም። የፓርቲ አሠራር ልምድ ግንብ፣ የእነዚህን መሳሪያዎች ወሳኝ ሚና በሚገባ ተገንዝቦ በሰውና በቁሳቁስ አስፈላጊውን ሁሉ በወቅቱ የማሟላት ችግር ከውጤት አንጻር ሲገመገም የሚንጸባረቅ ሐቅ ነው።

ባለፉት ሁለት ዓመታት ተኩል ያህል ጊዜ ኢሠፓኦክ ማዕከላዊነት ባለው መንገድ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎችን ባልተከለሰ የማሌ ፍልስፍናና ለሠርቶአደሩ ፓርቲ ምስረታ አገልግሎት ለግዋል ያደረገው

ጥረት አበረታችና ገንቢ ቢሆንም፣ ከላይ እንደተመለከተው ደካማ ጉኖችም ታይተዋል። እስከአሁን ያለፍንበት የማሌ ፓርቲ አሠራርን በመለማመድ ስለሆነ ድክመቶቹ የሚጠበቁ እንጂ አዲስ ነገር ባይሆኑም፣ የኢትዮጵያ ሠርቶ አደሮች ፓርቲ ህልውና እየተቃረበ በመሄድ ላይ እንደመሆኑ መጠን በዚህ በኩል ያለን አመለካከትና ይዞታ ተሻሽሎ ከማሌ ፓርቲዎች ልምድ ጋር እንዲገናዘብ ያስፈልጋል።

የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች የሰዎችን አመለካከትና አስተሳሰብ በመቅረብ፣ በማንነዕ በማረቅ፣ በማባዛት ወዘተ... በኩል ያላቸው ኃይል፣ ከሳይንስና ቴክኖሎጂ ዕድገት ጋር በቅርብ የተዛመደ ከመሆኑ የሚመነጭ ስለሆነ፣ በተገቢው የሰለጠነ የሰው ኃይል፣ በመሳሪያና በድርጅት በኩል ማጠናከርና በሚገባ መጠቀም፣ ከውስብስቡና ከረዥሙ የገንባታ ትግል በአሸናፊነት ለመወጣት ያስችላል። የአንጋፋዎቹ የማሌ ፓርቲዎች ልምድ ይሄንኑ ሐቅ ቁልጭ አድርጎ የሚያስገነዝብ እንደመሆኑ እኛም የማሌን ንድፈ ሃሳብ ከተጨባጭ የአገራችንና የአብዮታችን ሁኔታዎች ጋር እያገናዘብን በፓርቲው ምስረታ ረገድ በእነዚህ ዘዴዎች በሚገባ በመጠቀም፣ የአዲሱን በፍትሕና በወል ብልፅግና ላይ የተመሠረተውን ጎብረተሰብ ግንባታ ማፋጠን የታሪክ ግዴታችን ይሆናል።

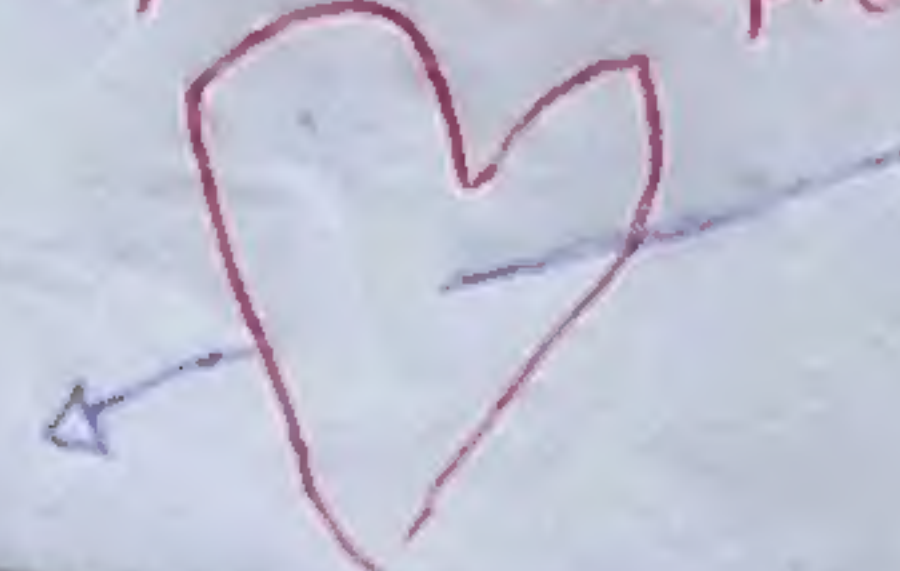
የገርጌ ግስታወካ

1. "Many Voices, One World", in Communication and society Today and Tomorrow (Kogan Page, London (unipub, Newyork) UNESCO, Paris, 1980), p. 57.
2. Gyorgy Aczel, *The Responsibility of The mass media, The New Hungarian quarterly*; Vol. 22, No. 84, 1981, p. 15,
3. "Many Voices, One World," p. XIII.
4. *Ibid.*, p. 14.
5. Lucian W. Pye, *Communications and Political Development*, (New Jersey: Princeton University Press, 1967/, p. 128.
6. "Many Voices, One World", p. 18.

7. Carl J. Fredrick, *The Pathology of Politics*, (New York, n.p. 1972/, p. 176.
8. Georgii Arbatov, *The War of Ideas in Contemporary International Relations*, (Moscow: Prog. Pub., 1973), p. 27.
9. Sh. Rashidar, *International Seminar of Journalists in Tashkent, Mass Media and the Struggle for Peace and Social Progress*, (Moscow: Novosti Press Agency, 1980), p. 8.
10. V. Kortunov, *The Battle of Ideas in the Modern World*, (Moscow: Prog. Pub., 1979/, p. 9.
11. Georgii Arbatov, *The War of Ideas in Contemporary International Relations*, (Moscow: Prog. Pub., 1973/, p. 27.
12. *Ibid.*, p. 31.
13. *Ibid.*, p. 214.
14. Soviet Mass Media, Novosti Press Agency, 1979, pp. 33-36.
15. B. Pyadyshev, *The Military Industrial Complex of the USA*, (Moscow: Progress Publishers, 1977/, p. 103.
16. Alex Iaketes, *Public Opinion in Soviet Russia*, (Cambridge: Harvard University Press, 1951), p. 144.
17. V. I. Lenin, "Left-Wing" Communism, An Infantile Disorder, Quoted in Joseph Stalin, *Problems of Leninism*, (San Francisco, Ca: Proletarian Publishers/, p. 49.
18. Lucian W. Pye, *Communication and Political Development* (New Jersey: Princeton University Press, 1967), p. 13.
19. የዚህ ግለሰብ ዘዴ በኢትዮጵያ ፡ እምስተኛ መጽሐፍ ፡ ግስታዊቷ ሚኒስቴር (አዲስ አበባ ፡ ንግድ ግተሚያ ቤት ፡ 1959) ፤ ገጽ 3
20. ከላይ ከተጠቀሰው ገጽ 6
21. » » ገጽ 7
22. » »
23. » » ገጽ 8
24. » » ገጽ 9
25. » » ገጽ 17
26. V.I. Lenin, *Coll. Works*, Vol. 30, p. 142.

Proudly brought to you by
www.binyamhik.wordpress.com

WWW.BINYAMHIK.WORDPRESS.COM

Proudly Brought to You
 34
www.binyamhik.wordpress.com

ኢ ነ ጥ በ ብ ና
 ር ዕ ዮ ተ ዓ ለ ም
 በ ኢ ት ዮ ጵ ያ
 አ ብ ዮ ት ሂ ደ ት

የዘመናችን ማኅበራዊ አብዮት በኅብረተሰብ የዕድገት ታሪክ ውስጥ መሠረታዊ የሥርዓተ ማኅበርን ለውጥ ያመለክታል ። ይህ የሥርዓተ ማኅበር ለውጥ በኅብረተሰብ ዋና ዋና የኑሮ ፈርጆች ውስጥ በርዕዮተ ዓለም ፣ በፖለቲካ ፣ በኢኮኖሚ ፣ በማኅበራዊ ኑሮና በሕሊናዊ ሕይወት ዘርፍ ዓበይት ለውጦች ያስከትላል ። የኢትዮጵያ አብዮትም እነዚህን ሁለንተናዊ የአብዮት ባሕርያት ያቀፈና ማቀፍም የሚገባው ነው ። በዚህ ጽሑፍ ውስጥ የኢትዮጵያ አብዮት በኢነጥብ መስክ ምን ለውጥ እንዳሳየ ፣ በአብዮቱ ሂደት ኢነጥብ የማሌ ርዕዮተዓለምን በማስፋፋት ረገድ ምን ሚና እንደተጫወተና ምን ሚና መጫወት እንዳለበት ለማመልከት ይሞክራል ። ጠቅላላ ባለ መንገድ በዚህ መስክ ያለውን ጥንካሬና ድክመት በመዳሰስ ምን መደረግ እንዳለበት ይጠቁማል ። ኢነጥብ ሳይንሳዊ ርዕዮተዓለምን በማስፋፋት ረገድ ያለውን ቦታ ለመረዳት መንደርደሪያ እንዲሆን ርዕዮተ ዓለምና ኢነጥብ ምን እንደሆኑ ፣ ያላቸውን ግንኙነትና ልዩነት በመጠኑም ቢሆን ለመዳሰስ ይሞክራል ።

እንደሚታወቀው በማንኛውም ኅብረተሰብ ውስጥ በሰዎች መካከል ያለው ቁሳዊና ኢኮኖሚያዊ ግንኙነት የማኅበራዊ ዕድገት መሠረት ነው ። ይሁንና ማኅበራዊ ዕድገትን በሚገባ ለመገንዘብ ስለ ኢኮኖሚ ሁኔታዎች ያለ ዕውቀት ብቻ በቂ አይሆንም ። ከምርት እንቅስቃሴ በተጨማሪ ሰዎች የሕሊናዊ ሕይወት አላቸው ። ሰዎች በተወሰኑ የፍልስፍና ፣ የፖለቲካ ፣ የሥነ ምግባር ፣ የስነ-ወበት ወዘተ . . . ለመለካከቶችና በተወሰኑ ንድፈ ሐሳቦች ይመራሉ ። እነዚህ አስተሳሰቦችና አመለካከቶች ማኅበራዊ ጸባይ ያላቸው እንደመሆናቸው በማኅበራዊ ንቃተ ሕሊና ውስጥ የሚጠቃለሉ ናቸው ።

ማኅበራዊ ንቃተ ሕሊና የሚባለው የኅብረተሰብ ሕሊናዊ ክስተት እንደመሆኑ የሰዎች አስተሳሰብ ፣ ንድፈ ሐሳብ ፣ አመለካከት